

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»**

**ΜΑΘΗΜΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**

**ΕΡΓΑΣΙΑ
Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης
Δομή – Λειτουργίες – Αρμοδιότητες**

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ
ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**

**ΒΟΛΟΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2005-2006**

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης αποτελεί μία από τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και υπάγεται απ' ευθείας στον οικείο Υπουργό.

Κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης περιλαμβάνει τα τμήματα:

1. Το Τμήμα Διοίκησης: Το τμήμα αυτό έχει την ευθύνη της διοικητικής στήριξης της Περιφερειακής Διεύθυνσης.

2. Το Τμήμα Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

και 3. Το Τμήμα Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Τα τμήμα αυτά (2 και 3) έχουν σαν σκοπό να εποπτεύουν, να συντονίζουν, να παρακολουθούν και να αξιολογούν το έργο των Σχολικών Συμβούλων της οικείας βαθμίδας που έχουν έδρα εντός των ορίων της Περιφερειακής Διεύθυνσης και να συνεργάζονται μέσω των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης είναι μετακλητοί δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι διορίζονται και παύονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ασκούν τη διοίκηση, τον έλεγχο και την εποπτεία σε όλες τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων όπως προβλέπονται από το άρθρο 14 της παρ. ζ του Ν. 2817/2000 και στο άρθρο 1 του Ν. 2986/2000.

Στην εποπτεία της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης υπάγονται:

1. Τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.) που προβλέπονται από τα άρθρα 28 & 29 του Ν. 1566/1985 και τα άρθρα 17 & 18 Ν. 20009/1992 (ΦΕΚ 18 Α').

2. Τα Κέντρα Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.) που προβλέπονται από το άρθρο 2 του Ν. 2817/2000 (ΦΕΚ 78 Α').

3. Τα Περιφερειακά Κέντρα Στήριξης και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΚΕ.Σ.Ε.Σ.) που προβλέπονται από το άρθρο 9 του Ν. 2525/1995 (ΦΕΚ 188 Α').

4. Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) που προβλέπονται από το άρθρο 111 του 1892/1992 (ΦΕΚ 101 Α').

και 5. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι Προσχολικής Αγωγής, Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ειδικής Αγωγής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές στην περιοχή ευθύνης τους ασκούν τις αρμοδιότητες τις οποίες εκχωρεί ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, διαχειρίζονται την εκπαιδευτική πολιτική, εισηγούνται στον Υπουργό για όλα τα θέματα της αρμοδιότητάς τους και έχουν την ευθύνη της σύνδεσης των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Εκπαίδευσης με τις αντίστοιχες κεντρικές υπηρεσίες και τα όργανα προγραμματισμού, αξιολόγησης και έρευνας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων όπως το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Κ.Ε.) τον Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (Ο.ΕΠ.ΕΚ.), τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.).

A. Γενικά.

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης προεδρεύουν στα συμβούλια και εισηγούνται για όλα τα θέματα της αρμοδιότητάς αυτών των συμβουλίων ή αναθέτουν

σε άλλα μέλη του συμβουλίου την εισήγηση, καλούνται να φέρουν σε πέρας ένα έργο τεράστιο. Ασκούν διοίκηση, παρακολουθούν, καθοδηγούν, εποπτεύουν, ελέγχουν και συντονίζουν το εκπαιδευτικό έργο το οποίο υλοποιείται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, στα Π.Ε.Κ., στα ΠΕ.ΚΕ.Σ.Ε.Σ., στα Κ.Π.Ε., στους Κ.Δ.Α.Υ., στα τμήματα Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στους Σχ. Συμβούλους, στα Τμήματα Διοίκησης, στα ΑΠΥΣΠΕ, ΑΠΥΣΔΕ και ΠΥΣΔΠ.

Συγκροτούν με απόφασή τους τα Υπηρεσιακά Συμβούλια ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ, εισηγούνται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων τη συγκρότηση των ΑΠΥΣΠΕ, ΑΠΥΣΔΕ και ΠΥΣΔΠ, ορίζουν τους αναπληρωτές των προϊσταμένων των Τμημάτων Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και του Τμήματος Διοίκησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, μετέχουν στη διαδικασία Αξιολόγησης και είναι οι διοικητικοί και πειθαρχικοί προϊστάμενοι των προϊσταμένων Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, των Τμημάτων Διοίκησης των Σχ. Συμβούλων, των Διευθυντών Εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων οι οποίοι υπηρετούν στις περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ανήκουν διοικητικά στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Αποφασίζουν την εφαρμογή προγραμμάτων αντισταθμιστικής υποστήριξης στους εκπαιδευτικούς εκείνους οι οποίοι παρουσιάζουν αδυναμίες στην άσκηση του εκπαιδευτικού τους έργου, συνεργάζονται με το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας τις λοιπές περιφερειακές υπηρεσίες του κράτους και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και εισηγούνται για κάθε θέμα που σχετίζεται με την εκπαίδευση στο επίπεδο της Περιφέρειας, ενεργούν όλες τις υπηρεσιακές και διοικητικές μεταβολές που τους ανατίθενται από τη νομοθεσία και τέλος έχουν την ευθύνη του κύριου διατάκτη των πιστώσεων που εγγράφονται στον Προϋπολογισμό της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης ή μεταβιβάζονται με επιτροπικά εντάλματα και προορίζονται για τις λειτουργικές ανάγκες των Περιφερειακών υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της ΥΠΕΠΘ.

Β. Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης σε σχέση με τους Σχολικούς Συμβούλους.

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης παρακολουθούν, συντονίζουν, ελέγχουν και εποπτεύουν το έργο των Σχολικών Συμβούλων της Περιφέρειας ευθύνης τους. Αποφασίζουν σχετικά με την ανάθεση στους Σχολικούς Συμβούλους της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, της αρμοδιότητας της γενικής παιδαγωγικής ευθύνης επί ορισμένων σχολείων, αναθέτουν στους Σχολικούς Συμβούλους την υποχρέωση να παρακολουθούν την Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη στα σχολεία ευθύνης τους, διορίζουν τους Προέδρους των Βαθμολογικών Κέντρων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων, ενημερώνονται από τον προϊστάμενο του οικείου Τμήματος Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης για την υπηρεσία που προσφέρουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι ώστε σε περίπτωση πλημμελούς άσκησης των καθηκόντων τους να ασκήσει τον ανάλογο διοικητικό ή πειθαρχικό έλεγχο ως διοικητικοί και πειθαρχικοί προϊστάμενοι αυτών, εγκρίνουν την πραγματοποίηση σεμιναρίων που διοργανώνουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ορίζουν τα μέσα διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης των γραφείων των Σχολικών Συμβούλων, εγκρίνουν και ελέγχουν τις δαπάνες λειτουργίας των αντίστοιχων γραφείων και τέλος αποφασίζουν τις κοινές συσκέψεις όλων των Σχολικών Συμβούλων της Περιφέρειας ή κατά νομό ή κατά ειδικότητα ή κατά αντικείμενο που πραγματοποιούνται κατά την έναρξη του διδακτικού έτους, ώστε να υπάρξει προγραμματισμός του εκπαιδευτικού

έργου και κατά το τέλος του διδακτικού έτους για τον απολογισμό και τη διατύπωση προτάσεων.

Γ. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης σε σχέση με τους Διευθυντές Εκπαίδευσης και τους Προϊσταμένους Γραφείων.

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης συγκροτούν, μετά από εισήγηση των Διευθυντών Εκπαίδευσης, τα Υπηρεσιακά Συμβούλια ΠΥΣΚΕ και ΠΥΣΔΕ, ορίζουν τον αναπληρωτή Διευθυντή Εκπαίδευσης της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και τους αναπληρωτές των Προϊσταμένων Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Φυσικής Αγωγής και Τεχνικής – Επαγγελματικής Εκπαίδευσης μετά από πρόταση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, κυρώνουν τους πίνακες των υποψηφίων Διευθυντών των Σχολικών Μονάδων και Σ.Ε.Κ. οι οποίοι συντάσσονται από τα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια, τοποθετούν με απόφασή τους Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων και Σ.Ε.Κ., κυρώνουν τους πίνακες των προϊσταμένων των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τοποθετούν αυτούς όπως και τους Προϊσταμένους Γραμματείας αυτών και των Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αποφασίζουν για την απαλλαγή όλων των Στελεχών της Εκπαίδευσης ύστερα από αιτιολογημένη γνωμοδότηση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, αποφασίζουν για την τοποθέτηση των Διευθυντών Σχολικών Μονάδων μετά τη λήξη της θητείας τους, κυρώνουν τους πίνακες προακτέων και εκδίδουν απόφαση για την προαγωγή των εκπαιδευτικών καθώς και τις προαγωγές των εκπαιδευτικών των Ιδιωτικών Σχολείων, εκδίδουν την απόφαση απόλυσης λόγω νόσου και την πράξη διαθεσιμότητας ή επαναφοράς του εκπαιδευτικού στην ενεργό υπηρεσία, εγκρίνουν τις μετακινήσεις των Προϊσταμένων των Τμημάτων της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, των Σχολικών Συμβούλων και των Διευθυντών Εκπαίδευσης, ενημερώνονται για την εκτέλεση των καθηκόντων από τους Διευθυντές Εκπαίδευσης και λαμβάνουν διοικητικά ή πειθαρχικά μέτρα σε περίπτωση πλημμελούς άσκησης του έργου τους, μετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης των Διευθυντών Εκπαίδευσης, ρυθμίζουν όλα τα θέματα που έχουν σχέση με την εκλογή των αιρετών μελών στα ΑΠΥΣΠΕ, ΑΠΥΣΔΕ και ΠΥΣΔΠΠ, εγκρίνουν τις προκηρύξεις, εκλέγουν τους υποτρόφους, παρατείνουν τις υποτροφίες, μεταγράφουν τους υποτρόφους και αποφασίζουν για την αύξηση του ποσού και του αριθμού των υποτροφιών, αποφασίζουν για τη διάθεση εκπαιδευτικών που δε συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο σε υπηρεσίες του δημοσίου τομέα του ίδιου νομού, τοποθετούν εκπαιδευτικούς σε θέσεις Υπευθύνων Περιβ. Εκπαίδευσης, Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων (Σ.Σ.Ν.), Εργαστηριακών Κέντρων Φυσικών Επιστημών (Ε.Κ.Φ.Ε.), Κέντρο Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών (ΠΛΗ.ΝΕ.Τ.) και των Γραφείων του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.) ύστερα από πρόταση των Υπηρεσιακών Συμβούλων, εγκρίνουν τη λειτουργία τάξεων υποδοχής και φροντιστηριακών τμημάτων, αποφασίζουν για τη μετάθεση των εκπαιδευτικών από σχολείο σε σχολείο της ίδιας Διεύθυνσης ύστερα από πρόταση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου και τέλος χορηγούν άδειες κανονικές ή αναρρωτικές στους Προϊσταμένους των Τμημάτων Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και Διοίκησης της Περιφέρειας, στους Σχολικούς Συμβούλους, στους Διευθυντές Εκπαίδευσης και στο Εκπαιδευτικό και Διοικητικό προσωπικό των γραφείων της Περιφερειακής Διεύθυνσης.

Δ. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Προϊσταμένων των Τμημάτων Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης εποπτεύουν, συντονίζουν, παρακολουθούν και αξιολογούν το έργο των οικείων Σχ.

Συμβούλων και συνδέουν αυτό μέσω των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με τα αρμόδια τμήματα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, του ΚΚΕ και άλλων τμημάτων του ΥΠΕΠΘ.

Αναλυτικότερα είναι διοικητικοί προϊστάμενοι των Σχ. Συμβούλων και εποπτεύουν τον τρόπο με τον οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους οι Σχ. Σύμβουλοι της Περιφέρειάς τους, θεωρούν τον ετήσιο και τριμηνιαίο πρόγραμμα λειτουργίας και δραστηριοτήτων τους, παρακολουθούν την εφαρμογή, ελέγχουν τις μετακινήσεις των, ενημερώνονται για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καλούν σε συσκέψεις τους Σχ. Συμβούλους όπου λαμβάνονται αποφάσεις που εκείνος κρίνει ότι είναι αναγκαίες, συντάσσουν την ετήσια έκθεση. Βασισμένος στις εκθέσεις των Σχ. Συμβούλων και τις εκθέσεις «αυτοαξιολόγησης» των σχολικών μονάδων, που περιέχει την αξιολόγηση και την πρόταση για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό τους, εισηγούνται την ανάληψη γενικής παιδαγωγικής ευθύνης για τη λειτουργία ορισμένου αριθμού σχολείων της περιοχής τους από τους Σχ. Συμβούλους με σκοπό την καθοδήγηση σε εκπαιδευτικά και παιδαγωγικά θέματα, σχεδιάζουν το πρόγραμμα αντισταθμιστικής υποστήριξης για να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί που παρουσιάζουν αδυναμίες στην άσκηση του εκπαιδευτικού τους έργου, παρακολουθούν, εποπτεύουν και συντονίζουν τα προγράμματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης των εκπαιδευτικών της περιφέρειάς τους από τον Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ο.Π.Ε.Κ.), τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.), τα Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι. και τις επιμέρους σχολικές μονάδες (ενδοσχολική επιμόρφωση), παρακολουθεί την εφαρμογή, μέσω των Σχ. Συμβούλων, των προγραμμάτων Σπουδών και των ωρολογίων προγραμμάτων και υποστηρίζει όλες τις καινοτόμες δράσεις, παρακολουθεί τη λειτουργία των Σχολικών Βιβλιοθηκών, τη λειτουργία εργαστηρίων και των Εργαστηριακών Κέντρων και εποπτεύει την προμήθεια των εξοπλιστικών μέσων και μέσω εκπαιδευτικής τεχνολογίας, εποπτεύουν, συντονίζουν, παρακολουθούν και αξιολογούν το έργο των Π.Ε.Κ., Π.Ε.Κ.Ε.Σ.Ε.Σ., των Κ.Δ.Α.Υ., των ΚΕ.ΣΥ.Π., των Σ.Ε.Π., των Ε.Κ.Φ.Ε. και των ΠΛΗ.ΝΕ.Τ. και τέλος συντονίζουν και υποστηρίζουν το έργο που επιτελούν τα Π.Ε.Κ. συνδέοντας αυτά με το ΥΠΕΠΘ, το Π.Ι. και το Κ.Κ.Ε.

Ε. Καθήκοντα και αρμοδιότητες Προϊσταμένου του Τμήματος Διοίκησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

Το Τμήμα Διοίκησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης έχει την ευθύνη της διοικητικής και οικονομικής στήριξης της Περιφερειακής Διεύθυνσης, των Τμημάτων Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και των Υπηρεσιακών Συμβουλίων Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε., Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε. και Π.Υ.Σ.ΔΙ.Π.

Αναλυτικότερα ο Προϊστάμενος του Τμήματος Διοίκησης έχει την ευθύνη της γραμματειακής υποστήριξης των Υπηρεσιών της Περιφερειακής Διεύθυνσης, των Τμημάτων της και των Υπηρεσιακών Συμβουλίων της, συντάσσει και εκτελεί τον προϋπολογισμό της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, μεριμνά για την χορήγηση των μισθολογικών κλιμακίων (Μ.Κ.) των επιδομάτων και φροντίζει για τη μισθολογία του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού των Υπηρεσιών αυτής, θεωρεί τις καταστάσεις των εξόδων κίνησης εκτός έδρας του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, των Προϊσταμένων των τμημάτων Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και Διοίκησης, των Σχ. Συμβούλων, των Διευθυντών Εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων των υπηρεσιών της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και αποστέλλονται στις αρμόδιες Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, μεριμνά για την τοποθέτηση προϊσταμένων και διοικητικού προσωπικού των Τμημάτων Διοικητικών θεμάτων στις Διευθύνσεις και τα Γραφεία Εκπαίδευσης και στις Γραμματείες των Σχ. Συμβούλων και σχολικών μονάδων, ευθύνεται για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του συστήματος της διαδικασίας αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων και των ενστάσεων, φροντίζει για τον

ορισμό των εκκαθαριστών των αποδοχών των Διευθυντών Εκπαίδευσης και των Προϊσταμένων Γραφείων, εισηγείται τη χορήγηση των αδειών και διευκολύνσεων στο εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό της Περιφέρειας, φροντίζει για την παραπομπή των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων της Περιφερειακής Διεύθυνσης στις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές, εκδίδει βεβαιώσεις πιστοποίησης του δικαιώματος για τη χορήγηση επιδόματος αγοράς κατοικίας σε προβληματικές περιοχές της χώρας για τους υπαλλήλους που ανήκουν στις υπηρεσίες της, φροντίζει για τη χορήγηση αδείας άσκησης ιδιωτικού έργου με αμοιβή σε υπαλλήλους που ανήκουν σ' αυτές, εισηγείται τη διάθεση εκπαιδευτικών που δεν συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο σε υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα αντίστοιχες της ειδικότητάς τους, κοινοποιεί στα Τμήματα Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Κατάρτισης, τους Σχολικούς Συμβούλους και στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης τις εγκυκλίους, είναι παραλήπτης της αλληλογραφίας όλων των Περιφερειακών Υπηρεσιών Εκπαίδευσης και ενημερώνει τον Περιφερειακό Διευθυντή και τα τμήματα σχετικά και φροντίζει για την αλληλογραφία προς το ΥΠΕΠΘ και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες, αποδέχεται τις παραιτήσεις και εκδίδει τις διαπιστωτικές πράξεις απόλυσης των εκπαιδευτικών της Περιφέρειας, διαβιβάζει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τα δικαιολογητικά για την συνταξιοδότηση των διοικητικών υπαλλήλων, αυτής συγκροτεί και ανασυγκροτεί τα υπηρεσιακά συμβούλια και τέλος εκδίδει τις αποφάσεις απόσπασης των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργάνων τα οποία συμμετέχουν στα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια.

Κριτική

Μέσα από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης αντιλαμβανόμαστε πως είναι ένας θαυμάσιος αποκεντρωτικός θεσμός που προσφέρει τη δυνατότητα αφ' ενός στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης να δει τα πράγματα ολιστικά σε μια Περιφέρεια και αφ' ετέρου η γνώση αυτή που αποκομίζεται να μεταφερθεί πιο γρήγορα στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και μάλιστα στον Υπουργό Παιδείας. Η ευελιξία, η ταχύτητα, η πρόσβαση καθιστούν τον Περιφερειακό Διευθυντή και τους Προϊσταμένους των Τμημάτων κοινωνούς των προβλημάτων μιας ευρύτερης περιοχής και καλούνται να συνεργαστούν με όλους τους εμπλεκόμενους στην Εκπαιδευτική Διαδικασία με σκοπό τον συντονισμό της δράσης ανάμεσά τους για την κοινή αντιμετώπισή τους και την επίλυσή τους.

Αυτός ο αποκεντρωτικός θεσμός πόσο καλά άραγε λειτουργεί στην πράξη; Πόσο πράγματι αποκεντρωτικός είναι; Δηλαδή πόσες αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας του εκχωρήθηκαν με σκοπό την επίλυση προβλημάτων στον τόπο που τα γέννησε; Ή μήπως προσθέσαμε άλλο ένα επίπεδο το τέταρτο κατά σειρά μετά το Διευθυντή του Σχολείου, τον Προϊστάμενο του Γραφείου και το Διευθυντή Εκπαίδευσης αυξάνοντας τη γραφειοκρατία, το χρόνο λήψης αποφάσεων και το κόστος διαχείρισης;

Ας δούμε πως λειτουργεί μια από τις διοικητικές εργασίες: Η μετάθεση. Αφού ανακοινωθεί η Υπουργική απόφαση σε όλα τα σχολεία ευθύνης και μετά την γνώση της εγκυκλίου από τους εκπαιδευτικούς ακολουθούνται οι ενέργειες.

1^ο Στάδιο:

Εργασίες στο Γραφείο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Αίτηση ενδιαφερόμενου εκπαιδευτικού.
2. Αριθμός Πρωτοκόλλου στο Γραφείο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
3. Σύνταξη Δελτίου Μονάδων του Εκπαιδευτικού.
4. Ενημέρωση εγγράφως του Εκπαιδευτικού.
5. Υπογραφή του Δελτίου Μονάδων του Εκπαιδευτικού.

6. Συλλογή αιτήσεων.
7. Σύνταξη εγγράφου προς τη Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
8. Δακτυλογράφηση.
9. Υπογραφή από τον Προϊστάμενο του Γραφείου.
10. Αποστολή προς Δ/ση Πρωτ. Εκπαίδευσης των αιτήσεων και των Δελτίων Μονάδων του Εκπαιδευτικού.

2° Στάδιο:

Εργασίες στη Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Αριθμός Πρωτοκόλλου Δ/σης.
2. Υπόψη Διευθυντή Εκπαίδευσης.
3. Συνεδρίαση του ΠΥΣΠΕ.
4. Αιτήσεις υπόψη του ΠΥΣΠΕ –Εισήγηση
5. Συνεδρίαση του ΠΥΣΠΕ.
6. Ορισμός Γραμματέα.
7. Τήρηση Πρακτικών.
8. Κατάρτιση Πίνακα Μεταθέσεων.
9. Υπογραφές στο Πρακτικό Συνεδρίασης.
10. Δημοσίευση στον Τύπο.
11. Δικαίωμα Διόρθωσης Σφάλματος.
12. Αναμονή 5 ημερών.
13. Οριστικοποίηση Προσωρινής απόφασης των Μεταθέσεων – Τοποθετήσεων.
14. Έγγραφο προς την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης για έκδοση απόφασης Μεταθέσεων – Τοποθετήσεων.
15. Αποστολή.

3° Στάδιο:

Εργασίες Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

1. Αριθμός Πρωτοκόλλου.
2. Υπόψη Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης.
3. Έκδοση απόφασης Μεταθέσεων – Τοποθετήσεων σύμφωνα με την πράξη του ΠΥΣΠΕ.
4. Έγγραφο προς τη Δ/ση Πρωτ. Εκπαίδευσης.
5. Αποστολή.

4° Στάδιο:

Ενέργειες Δ/σης Πρωτ. Εκπαίδευσης.

1. Πρωτόκολλο Δ/σης.
2. Υπόψη Διευθυντή.
3. Ανακοινωτικά προς Π.Μ. και ενδιαφερόμενους.
4. Αποστολή ανακοινωτικών στους ενδιαφερόμενους.

Η διαδικασία αυτή ξεκινά με την αίτηση του ενδιαφερόμενου εκπαιδευτικού με καταληκτική ημερομηνία 30 Νοεμβρίου κάθε έτους και ολοκληρώνεται με την έκδοση της απόφασης εντός Μαΐου. Αντιλαμβανόμαστε πως 6 μήνες είναι μια μακρά περίοδο η οποία σπαταλά εκτός από το χρόνο και ανθρώπινους πόρους. Είναι ίσως μια άκρως γραφειοκρατική διαδικασία η οποία στα πλαίσια της αποκέντρωσης θα έπρεπε απ' ενός να μείνει σε επίπεδο νόμου και μόνο σε περίπτωση ύπαρξης Αίτησης για Διόρθωση Σφάλματος να υπάρξει εμπλοκή του Περιφερειακού Διευθυντή. Αυτό θα δηλώνει πλήρη ταύτιση αρμοδιοτήτων δίνοντας τη δυνατότητα στον Διευθυντή Εκπαίδευσης και να αποφασίζει με το Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο και να επικυρώνει. Ακόμη θεωρούμε αναποτελεσματική τη διοίκηση η οποία στηρίζεται στο παραδοσιακό ταχυδρομείο μια και η χρήση της Τεχνολογίας θα μπορούσε να βοηθήσει αναρτώντας

στο Διαδίκτυο και μάλιστα στη σελίδα της Διεύθυνσης την Αίτηση Μετάθεσης και το Δελτίο Μονάδων με σκοπό την on line καταχώρηση προσδίδοντας ταχύτητα και ευκολία.

Τέλος ενώ το κονδύλιο που αφορά την Εκπαίδευση παραμένει σταθερό τα τελευταία χρόνια, το κόστος διαχείρισης αυξάνει μπλέκοντας και τις Περ. Διευθύνσεις, μειώνοντας αντίστοιχα από τις εκπαιδευτικές μονάδες τις πολύτιμες χρηματοδοτήσεις για την αντιμετώπιση καθημερινών προβλημάτων.

Όσον αφορά για τις αρμοδιότητες θα δούμε ότι η Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στο φύλλο 1340/16.10.2002 αναφέρει ότι οι Περιφερειακοί Διευθυντές δύνανται να αποφασίζουν (για 7 θέματα), χορηγούν (1), ρυθμίζουν (1), μετέχουν (1), εκδίδουν (1), τοποθετούν (3), κυρώνουν (4), εισηγούνται (1), αναθέτουν (1), διορίζουν (1), ενημερώνονται (2), εγκρίνουν (4), ορίζουν (2), συγκροτούν (1) και είναι διοικητικοί και πειθαρχικοί προϊστάμενοι (1) πράγμα που μας οδηγεί να αντιληφθούμε ότι ο θεσμός αυτός επιφορτίζεται με τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων που μπορεί να είναι εν τέλει και προσωπικές εμπειρόχοντας το κίνδυνο της υστεροβουλίας.

Η συμπεριφορά αυτή αν συνδυαστεί με την μετακλητότητα του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης δημιουργεί στο τέταρτο επίπεδο διοίκησης μια υποταγή στην εκάστοτε πολιτική ηγεσία.

Το έργο των Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι είναι τεράστιο.

- ✓ Ασκούν διοίκηση, καθοδηγούν, ελέγχουν
- ✓ Συνεργάζονται . . .
- ✓ Συγκροτούν με απόφασή τους
- ✓ Εισηγούνται στον Υπουργό Παιδείας
- ✓ Ορίζουν τους αναπληρωτές
- ✓ Προεδρεύουν στα ΑΠΥΣΠΕ, ΑΠΥΣΔΕ
- ✓ Μετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης
- ✓ Αποφασίζουν για προγράμματα αντισταθμιστικής υποστήριξης . . .
- ✓ Είναι διοικητικοί και πειθαρχικοί προϊστάμενοι
- ✓ Συνεργάζονται με Γ. Γραμματέα Περιφέρειας
- ✓ Ενεργούν όλες τις υπηρεσιακές μεταβολές
- ✓ Έχουν την ευθύνη του κύριου διατάκτη των πιστώσεων
- ✓ Συντονίζουν τα οικονομικά θέματα του χώρου ευθύνης του.
- ✓ Και τέλος εποπτεύουν όλες τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες

Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθιστώντας τους υπεύθυνους για τη διαχείριση όλου αυτού του έργου. Με πόση όμως ευκολία και αυστηρή τήρηση των υποχρεώσεών τους μπορεί να έρθει σε πέρας με απόλυτη επιτυχία; Σίγουρα θα απαιτούνται σημαντικά διοικητικά και επιστημονικά προσόντα και θα συνοδεύονται από πολύχρονη διοικητική και διδακτική εμπειρία. Η δυνατότητα όμως της πρόσβασης ενός εκπαιδευτικού με δωδεκαετή υπηρεσία χωρίς να απαιτείται διοικητική εμπειρία σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας που ίσως θα έπρεπε να αποτελεί αυτό ικανή και αναγκαία συνθήκη για τη συμμετοχή του στις διαδικασίες επιλογής καθίσταται επικίνδυνο για την εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας και την αποτελεσματική διαχείριση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Πως είναι δυνατόν να απαιτείται η ίδια χρονική υπηρεσιακή επάρκεια με τον υποψήφιο Διευθυντή μιας Σχολικής Μονάδας; Μοιάζει με την παραδοξότητα της ανάληψης καθηκόντων στρατηγού από ένα στρατιώτη.

Ακόμη η επιλογή στελεχών με ιδιαίτερα επιστημονικά προσόντα και κύρος δημιουργούν στον εκπαιδευτικό κόσμο μια ασφάλεια η οποία εγγυάται για την άριστη λειτουργία του θεσμού. Σε αντίθετη περίπτωση, προώθηση προσώπων με ελάχιστα τυπικά προσόντα δημιουργούν αδικίες, σύγχυση μα πάνω απ' όλα απ' αξίωση του θεσμού.

Η ανάληψη καθηκόντων Περιφερειακού Διευθυντή από εκπαιδευτικό της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ελλοχεύει κινδύνους που αφορούν την ελλιπή γνώση των αντικειμένων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όπως γνώση και λειτουργία της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, της λειτουργίας των Εσπερινών Λυκείων, της οργάνωσης και τη λειτουργία των κύκλων των Τ.Ε.Ε. κ.λ.π. καθώς και την δυνατότητα να κατηγορηθεί ότι μεροληπτεί υπέρ του κλάδου του. Το ίδιο βέβαια ισχύει και με την ανάληψη καθηκόντων από εκπαιδευτικό της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ο οποίος δε θα γνωρίζει αντικείμενα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία ολιγοθέσεων Δημοτικών Σχολείων (π.χ. μονοθεσιών, διθέσιων, κ.λ.π.) την λειτουργία του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου και πλειάδα νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων.

Προτείνουμε οι Περιφερειακοί Διευθυντές να είναι δύο. Ένας που να προέρχεται από την πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και ο άλλος που να προέρχεται από τη Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευση. Μ' αυτό τον τρόπο τα αντικείμενα θα μοιράζονται και ο κάθε Περιφερειακός Διευθυντής αξιοποιώντας την πολύχρονη διδακτική και διοικητική εμπειρία στον κλάδο του θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τα προβλήματα με γνώση και σώφρονα λογισμό. Επίσης ο διαχωρισμός αυτός και κυρίως η ανάληψη καθηκόντων Προέδρου μόνο στο Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο του κλάδου του αποφορτίζει το Συμβούλιο από τυχόν μεροληπτικές αποφάσεις.

Πιστεύω ακόμη πως οι δύο αυτοί Περιφερειακοί Διευθυντές μαζί με τους δύο Προϊσταμένους Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ότι μπορούν να αποτελέσουν ένα συμβούλιο όπου ο Πρόεδρος θα ορίζεται ο βαθμολογικά ανώτερος από τους δύο Περιφερειακούς Διευθυντές. Το συμβούλιο αυτό θεωρώ ότι θα λειτουργήσει πιο αντικειμενικά και πιο ολοκληρωτικά ως προς τη προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Προϊστάμενοι Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης

Οι Προϊστάμενοι Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και αντίστοιχα της Δευτεροβάθμιας είναι αυτοί που ασχολούνται με το Παιδαγωγικό κομμάτι της Εκπαίδευσης. Κρίνοντας τον όρο «Προϊστάμενος» πιστεύω ότι μας παραπέμπει σε διοικητικό σχήμα με ανάλογες ιδιότητες όπως «επικεφαλής υπηρεσίας», «ασκώ τη διοίκηση» αλλά όπως θα αντιληφθούμε μέσα από τις αρμοδιότητες «κύριο έργο» τους είναι οι «εισηγήσεις» και η «εποπτεία» ενώ η αρμοδιότητα του «αποφασίζουν» δεν αναφέρεται πουθενά παρ' όλο που στο τομέα δράσης τους θα μπορούσαν να είναι κυρίαρχοι και όχι εξαρτώμενοι. Πιθανόν ο όρος «Παιδαγωγικοί Καθοδηγητές» να ανταποκρίνεται περισσότερο στην πράξη μιας και δύναται να εισηγούνται και να εποπτεύουν μια πληθώρα δράσεων που αφορά τη μορφωτική και παιδαγωγική πλευρά της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Εκτός από τις προαναφερθείσες αρμοδιότητες οι Προϊστάμενοι Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:

- ✓ Καλούν σε συσκέψεις
- ✓ Συντάσσουν εκθέσεις
- ✓ Ενημερώνουν
- ✓ Σχεδιάζουν
- ✓ Παρακολουθούν
- ✓ Συντονίζουν και
- ✓ Ευθύνονται για ποικίλες ενέργειες που λαμβάνουν χώρα στην περιφέρειά τους.

Κρίνοντας τις αρμοδιότητές τους αντιλαμβανόμαστε μια εξάρτηση των κινήσεών τους από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης όπου για αρκετές ενέργειες «εισηγούνται». Θεωρώ ότι αυτή η «εξάρτηση» δημιουργεί επιπρόσθετη γραφειοκρατική δουλειά η οποία εμποδίζει την εύρυθμη λειτουργία, σπαταλάτε

πολύτιμος χρόνος και εν τέλει δημιουργεί αγκυλώσεις και μετατόπιση του βάρους των αρμοδιοτήτων από τις ουσιώδεις στις επουσιώδεις.

Πιστεύω ότι οι Προϊστάμενοι Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης θα μπορούσαν να επιφορτίζονται με «αποφασιστικές» αρμοδιότητες που άπτονται του αντικειμένου τους. Μ' αυτό τον τρόπο δε θα χρειάζονταν εισήγηση στον Περιφερειακό Διευθυντή του «προγράμματος αντισταθμιστικής υποστήριξης» που θα εφαρμοστεί για να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί γιατί η παιδαγωγική καθοδήγηση είναι αποκλειστική αρμοδιότητά τους. Ή γιατί να εισηγούνται στον Περιφερειακό Διευθυντή για τα μέσα διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης των Σχ. Συμβούλων τη στιγμή που οι ίδιοι εμπλέκονται με το έργο που επιτελούν οι Σχ. Σύμβουλοι και γνωρίζουν πολύ καλύτερα τις ανάγκες τους; Ή γιατί θα πρέπει να εισηγείται στον Περιφερειακό Διευθυντή τους τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων που διαπιστώνονται από τους Σχ. Συμβούλους κατά την άσκηση του έργου τους το οποίο σίγουρα δεν αφορά παραλήψεις διοικητικής φύσεως αλλά παιδαγωγικής και όπως έχουμε ήδη τονίσει είναι αποκλειστική αρμοδιότης των Προϊσταμένων Επιστ. – Παιδαγ. Καθοδήγησης; Ή ακόμη γιατί θα πρέπει να εισηγούνται μέσω του Περιφερειακού Διευθυντή στο ΥΠΕΠΘ για την αναπλήρωση Σχ. Συμβούλου σε μια Περιφέρεια;

Η εικόνα που αποκομίσαμε μέσα από τις αρμοδιότητες, τη δομή και τη λειτουργία της Περιφερειακής Διεύθυνσης είναι θολή. Έχουν δοθεί στην Περιφερειακή Διεύθυνση αρμοδιότητες αλλά δεν υλοποιούνται, δεν εφαρμόζονται π.χ. η αξιολόγηση. Η κεντρική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ θέλησε να κάνει ένα βήμα προς τα εμπρός, στήνοντας τον Περιφερειακό μηχανισμό, με σκοπό την αποκέντρωση αλλά διστάζει να εκχωρήσει μέρος της εξουσίας είτε γιατί είναι δέσμια της μακρόχρονης συγκεντρωτικής εξουσίας είτε γιατί διαισθάνεται ότι θα περιοριστεί η δύναμή της.

Πρότασή μας είναι το ΥΠΕΠΘ να διαμορφώνει την εκπαιδευτική πολιτική και να προβαίνει στο στρατηγικό προγραμματισμό ενώ η Περιφερειακή Διεύθυνση να αναλαμβάνει ευθύνες με εξουσία και να προβαίνει σε μεσοπρόθεσμο λειτουργικό προγραμματισμό.